

ריאקט

משחק קלפי שיח לפיתוח שיח פוליטי-דמוקרטי בנושאים שנויים במחלוקת

רציונל

תקופות של משבר מאופיינות בקיטוב חברתי מוגבר ובדעות קיצוניות, בזמנים כאלו כדאי למצוא דרכים להתמודד עם מחלוקות גם שהרגשות סוערים. פיתוח חשיבה ביקורתית וביסוס חברה סובלנית לריבוי דעות בעזרת תרגול שיח שנוי במחלוקת, יחזק את ערכי הדמוקרטיה החותרים לשוויון, סולידריות וחירות.

בדיוק בשביל זה נוסד המשחק REACT המבוסס על פיתוח המודל REACT מתוך המחקר של שלושה חוקרים: ד"ר קרן קטקו איילי, ד"ר אדר בהן וד"ר ניר מיכאלי (במימון המדענית הראשית של משרד החינוך). במחקר נחקרו פרקטיקות לחינוך הפוליטי בזמן משבר לאומי.

משחק קלפי השיח REACT נועד לפתח את מיומנויות השיח לדיון מעמיק, ולהקשבה אמפתית וחשיבה ביקורתית. המשחק מבוסס על ההבנה כי שיח פורה ודמוקרטי על נושאים שנויים במחלוקת דורש:

- הכרה ברגשות
- ביסוס הדיון על ידע מהימן
- פיתוח חשיבה ביקורתית
- הקשבה לעמדות מגוונות
- יכולת לתרגם את התובנות לפעולה חברתית

מטרת המשחק: להנגיש ולתרגל דיון בסוגיות שנויות במחלוקת ע"י עידוד שיח מובנה.

ערכת המשחק כוללת:

6 קלפי כללי שיח ורפלקציה

50 קלפי שיח בשש קטגוריות:

- רגשות (Recognize emotions)
- ידע (Enrichment of political knowledge)
- אתגור וחשיבה ביקורתית (Analyze critically)
- קשב לעמדות (Consider positions)
- טיפוח פעולה לשינוי חברתי (Take action)

20 קלפים מיוחדים:

קלפי משימה עם הוראות המניעות את המשחק.

התכנית מבוססת על מחקר וידע מקצועי בתחום החינוך הפוליטי

ד"ר קרן קטקו-איילי | ד"ר אדר בהן | ד"ר ניר מיכאלי

איך משחקים? (שילוב בהשראת טאקי ורמי)

מטרת המשחק:

המנצחת - מי שמצליחה להיפטר ראשונה מכל הקלפים שבידו, לאחר שהורידה לפחות סט קלפים אחד שלם הכולל קלף אחד מכל קטגוריה לפי סדר מודל REACT.

רכיבי המשחק:

- קלפי השיח (10- רגש, 10- ידע, 10- אתגור, 10 - קביעת עמדה, 10 - טיפוח פעולה)
- הקלפים המיוחדים (20)
- קלפי שיח (6)

ההכנות למשחק:

- מתחלקים לקבוצות קטנות של כ-5 משתתפים.ות לקבוצה (המלצה לקבוע מראש מובילי.ות קבוצה ולהסביר להן.ם מראש את כללי המשחק)
- מפזרים על השולחן המשותף את כללי השיח - הקלפים האפורים, מקריאים אותם ומוודאים הסכמה בבסיס למחשק השיח הפוליטי
- מחלקים 7 קלפים לכל משתתף.ת
- שאר הקלפים מהווים קופה
- בוחרים סוגיה שנויה במחלוקת לדיון

מהלך המשחק:

1. כדי להתחיל להוריד קלפים, חובה לאסוף ולשוחח לפי סט שלם:
 - רגשות -> ידע -> חשיבה ביקורתית -> קשב לעמדות -> פעולה
2. בכל תור ניתן:
 - לקחת קלף מהחבילה האישית ולשוחח
 - לקחת קלף מהקופה
 - להוריד סט שלם שכבר שוחחו עליו
 - להשתמש בקלף מיוחד (רק אם ניתן למלא את ההוראות)
 - להוריד קלפים נוספים (רק אחרי הורדת הסט הראשון לפי הסדר המוסבר)
3. חוקי שיח:
 - יש להתחיל עם המשפט מהקלף או בהשראתו
 - יש לדבר לפי סדר השלבים במודל

טיפים להנחיה:

- עודדו הקשבה אמיתית, לא רק המתנה לתור
- הדגישו שימוש בשפה מכבדת
- הזכירו שהמטרה היא שיח מעמיק, לא רק ניצחון
- וודאו התייחסות לכל שלבי המודל
- בקבוצות מסוימות ניתן לאפשר תגובות גם ללא קלף, בתנאי שנשמרים כללי השיח

התכנית מבוססת על מחקר וידע מקצועי בתחום החינוך הפוליטי

ד"ר קרן קטקו-איילי | ד"ר אדר כהן | ד"ר ניר מיכאלי

